

**DEVLET OPERA VE BALESESİ MÜDÜRLERİNİN VE
GENEL MÜDÜRLÜĞÜN ORTAK GÖRÜŞÜDÜR**

Kültür ve Turizm Bakanlığına hazırlanan ve Devlet Tiyatroları, Devlet Opera ve Balesesi ve Sanatlar Genel Müdürlüğüne bağlı diğer sanat birimlerini kuruluş kanunları ile birlikte meyi öngören Türkiye Sanat Kurumu Yasa Tasarısı Taslağı tarafımızdan kabul edilmiştir ve değildir. Çünkü ülkemizde bu sanatları akademik anlamda ve evrensel düzeyde sergileyen kurumlar Devlet Opera ve Balesesi ve Devlet Tiyatroları'dır. Bu kurumlar ülkemizde sahnelenir adına yapılan üretimin yüzde doksanını gerçekleştirilmekte olup, ulusal ve uluslararası birer marka değeri haline gelmişler ve ülkemizin sahne sanatları alanında varmış olduğu yüzde düzeyin en önde gelen temsilcileri olmuşlardır. Bu sanat dallarının yüksek maliyetli olması, il bir programlama gerektirmesi, büyük oranda usta çırak ilişkisiyle oluşan deneyime ması nedeniyle; bu kurumların yerleri hiçbir özel girişim tarafından doldurulamaz. Özellikle alanında bazı sahne girişimcilerin ortaya çıkması ihtimali varsa bile opera ve bale alanında bu düzeyde, amatör girişimlerin bile var olamayacağı açık bir gerçektir.

Bu taslağın en önemli sakıncaları şu başlıklar altında özetlenebilir:

DESTEKLEME MEKANİZMASI İLE ÜRETİM MEKANİZMALARININ AYNI TASLAKTA ELE ALINMASI YANLIŞTIR. Çünkü sanatı destekleme amacıyla çıkarılması planlanan bir kanunun son maddelerinde, sahne sanatları alanında uzun yıllara dayalı deneyime sahip, geniş kurumsal yapıları olan Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesesi Genel Müdürlüklerinin 65 yıllık varlıklarının sona erdirilmesi yanlıştır. Bu nedenle destekleme, tüm sanat dallarına yönelik olarak ayrı tasarlanmalıdır. Opera, Bale ve Tiyatro gibi ayrıntılı planlama, ince bir çalışma ve sabır gerektiren sanat dallarının kurumsal yapıları, kendilerine özgün ve özert oluşumları korunmalıdır.

TÜRKİYE SANAT KURULMU YASA TASARISI BU YAPISIYLA YALNIZ SİYASİ ERKE BAĞIMLIDIR. Oysa sanat; bilim ve teknoloji alanları gibi koşulsuz desteklenmeli, bir devlet politikası çerçevesinde bağımsız ve özert yapılandırılarak, siyasi erklerin günlük beklentileri ve tercihlerinin dışında tutulmalıdır.

BU TASLAKTA SANATIN TOPLULMA BULUŞMASININ NASIL SAĞLANACAĞI BELİRLENMEMİŞTİR. Bugüne kadar Anadolu'nun bütün şehirlerini tiyatro, müzik, dans ile buluşuran bu kurumların görevlerini kimin üstleneceği, bu sanat dallarının evrensel anlamda varmış olduğu en üst düzeydeki örneklerinin nasıl ve kimler tarafından sergileneceği, halkımızın bu sanat etkinliklerine hangi bilet fiyatlarıyla ulaşabileceği açık değildir.

BU YASA İLE GENÇ SANATÇILARIN YOLU AÇILMAMAKTA AKSİNE İYİCE TIKANMAKTADIR. Çünkü yasa tasarısı taslağı, sanatın istihdam alanlarını daratarak yeni sanatçıların iş bulma olanaklarını kısıtlamakta, piyasasının ticari çarkları arasında iş bulma olanağı kalmayan genç sanatçıların önu kesilmektedir. Bu ise yalnız kurumların değil, sanat eğitimi veren tüm Anadolu Liselerinin, Konservatuvarlar, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültelerinin kapanmasını sonucunu doğuracak, piyasa kısa bir süre sonra sanatçı adı altındaki sanatçılara ve ihlal rivazetio opera kurumlarının kapanmasına katacaktır.

5) BU YASA TASARISI TASLAĞI SANATIN AKADEMİK EĞİTİMİ PROFESYONEL SANAT İŞÇİLİĞİNİ YOK SAYMAKTADIR. Sanat bireyler için zamanları değerlendirme alanı değildir. Bu taslak ile sanatın bir meslek olarak algılanması yok olmaktadır. Çünkü opera ve bale sanatları projeye bazında arada sırada topla yapılacak sanatlar olmayıp, uzun, kesintisiz, sabırlı çalışma gerektirir.

Bundan 90 yıl önce 1924'te Ankara'da Musiki Muallim Mektebi'nin kurulumu ülkemizde akademik eğitimi verilmeye başlanan müzik, opera-bale ve tiyatro sanatlarının yaygın bu alanların sanatçıların sürekli çalışabilecekleri bir ortam, yani bir teşkilatlanma o gerektiği gerçeği bu taslak ile reddedilmektedir. Bütün dünyada, hatta dünyanın en gelişmiş ülkelerinde bile bu sanatlar büyük ölçüde merkezi ve yerel yönetimler tarafından destek kurumların çarısı altında varlıklarını sürdürmektedirler. Taslağın hazırlanmasında örnek alın belirlenen İngiltere'de sanatı desteklemek üzere yapılandırılan İngiliz Sanat Konseyi kurulumuyla bu ülkedeki marka değerine sahip opera, bale ve tiyatro kurumlarının m statülerinin değiştirilmediği bilinmektedir.

Bu doğrultuda çeşitli modeller örnek alınarak fikirler geliştirmek, dünyadaki örnek incelenmek yararlı sonuçlar verecektir. Ancak her ülkenin koşullarının kendine özgü olduğunu vardığı çözümlerden yararlanarak kendi sentezimizi oluşturmamız gerekmektedir.

Hiç şüphesiz, eskiyen mevzuat yapısının son yıllarda ortaya çıkardığı aksaklıklar ve Ancak, 90 yıllık akademik ve kurumsal tecrübe ve birikimleri ile Devlet Tiyatroları, Devlet Opera ve Balesesi ve Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne bağlı diğer sanat birimleri, kendi kanun revize ederek yeni düzenlemelerle bu aksaklıkları giderebilir ve dünyada bu alanlarda söz olan ülkemizin evrensel sanat dallarındaki varlığını en iyi şekilde sürdürebilirler.

İçinde bulunduğumuz konular ve zaman bizleri ülkemizin bugün bu sanat dalına ulaşmış olduğu düzeyi birikimi tamamen yok ederek, ülkemizi 90 yıl geriye götürmeler ya da teşhis ve yapılanma tedbirleriyle bu sanat dallarının önünü açarak daha verimli ve dinamik oluşturulan sanat yöneticileri olarak anacaktır. Bu nedenle, söz konusu taslak tarafımızdan asla edilemez ve mutlak geri çekilmelidir. Türkiye'nin sanat ortamını şekillendirmeye yönelik yöneticilerin ve sanatçıların doğru yolu daha katılmı, daha çogulcu ve demokratik bir yakle bulabileceğine inanıyoruz.

Saygılarımızla arz ederiz. 17.03.2014

Prof. Rengin GÖKMEK Genel Müdür
D. Sadi ERDOĞAN Genel Müdür Yrd.
Nilgün ÇELEBİ Genel Müdür Yrd.

Aykut ÇINAR Aykut ÇINAR
Ankara DOB Müdürü İstanbul DOB Müdürü
Ayvül BÜYÜKSARAC İZmir DOB Müdürü

Erdogan ŞAŞLI Kanan KORBEC
Mersin DOB Müdürü Antalya DOB Müdürü
Volkan KIRAN Samsun DOB Müdürü